

satio cōcessa sicut. Sicut in simili Suarez tomo 4, in 30. vbi de Sacram. penitentia dispe-
27. sitione dubio ratiō ait, si quis virtute
semel eligi cōfessorem, el. gat, & is non ab-
soluit, vel cū eo non finit confessionem,
integrum ei cū illum eligere. Quia intelli-
gitur ea potestas semel eligendi de actu
summaris. At prior actus consummatus nō
est. Cum absolvito nō sit obtenta. An vero
possit quid cōfessarius eligi, ut dispēctus
ius vero vel plē legitimetur dixi disp. 7.n.17.

4. Tertia cōclusio. Si Episcopus alium Vi-
carium constitutus, vel ipse met Vicarium facul-
tate Episcopi aliū substitutus Vicarium ge-
neralem, poterit hic de legationem Vicario
sub nomine dignitatis cōmissum exequi:
sūcūpserit Vicarius poterat. Quia non
est aliū Vicarius, sed ipius successor, ac
reputatur idem cum priori. Sic Iacobus de
Puteo in decisione 28.lib.2, dicens sic
decimus Rosa.

4. Ultima cōclusio. Quius potest Episco-
pus Vicarium suū generalē ab officio re-
mouere, atq; ita impeditne de legatione
ipsi sub nomine dignitatis cōmissum ex-
equatur. Ut bene docet Cardin. Clem. 2.q.
9.n.10. de rescript. & ibi Imola. nū. 14. An-
charron. Bonifacius. nū. 15. licet puniri pos-
sit, si in iurisdictionis delegatae fraudem id
efficeret: tanquam cū perturbans. cū. de off.
deleg. & docet Imola. p̄m̄ allegetus. At
nō potest Vicarium specialem constitueret,
vt de ea sola delegatione cognoscet. Quia
hæc cōmissa est principali officiali, seu Vi-
cario ipsius. (vt diximus nū. 36.) At hic ne
est principalis Vicarius, nec ordinariam Vi-
carij iurisdictionē fortuit: sed quid spē-
cialis est delegatus ad eā causam expediens
dā. Quia nequit Episcopus delegare vt po-
te, quæ sur iurisdictionis nō est. Posset tñ
alium Vicarii generalē cōstituere, depo-
to priori, & ille posset eam exequi. Nam si
causa à priori cepta esset, non posset hic
posterior manente priori in officio: securi-
tū priori nō esset præsentatum rescriptum.
Ut dixi nū. 37. & 38.

4. Tandem dubitatur, vtrām officiali Epis-
copi, cui delegatur, per hæc rescripta dispe-
satio in matrimonij impedimentis, possit
ea facultatem subdelegare? Menoch. cōfil.
17.n.5. & seqq. volum. 1. latè probat Epis-
copū, cui hæc cōmissio fieret, non posse
cū etiam suo Vicario generali subdelegare.
Dicitur primò. Quid cause matrimonia-
les solis Episcopis possunt delegari. Secū-

dō potest probari, quia in his dispensationi-
bus post causas allegatas à parte relatas, fol-
let Pontifex iniungere officiali, vt de earū
veritate se diligenter informet: & addit: Su-
per quo cōscientia tua oneramus. Quia verba
electa esse personæ industria denotat. Et
sic nō poterit, nec informatio veritatis pre-
cū delegari: iuxta. cū. 5. tit. de offici. deleg.
Tandem, quia aliquando in his matrimonij
dispensationibus dicitur: Discretioni tua de
quæ in bū speciale n in dño fiduciam obtempera.
Atq; ita videtur de Vicarii persona specia-
liter cōfiderare Pōtīfex, ac proinde eius in-
dustria eligere. Sed breuiter (ne diuīdūs
immodic) tentio polle Vicarium receptio-
nem testif. ac informationem cōmittere,
nō verū ipsam dispensationem. Dicor, quia
vbi nudum ministerium vna cū iurisdictione
aliqua cōmittit, itur à Principe, nō potest
qui dem nudū subdelegari ministerium, be-
ne tamen iurisdictione illa. Ut tradit Innocē.
cū. in fine, de offici. deleg. quem sequitur
ibi Abbas. 6. fin. nū. 6. Quod hic contingit:
quia in his rescriptis cōstitutus officiali iu-
risdictio veritatis precum examinande, ac
nudum ministerium exequenda dispensationis
à Pōtīfice concessa. Poterit ergo il-
la delegari, non autem hoc. Et ita sustinet
Felin. de fī. 5. vlt. ad fin. verbi. 4. limita. Me-
noch. d. conf. 17. nū. 12. vbi & alios refert.
Quod si illa tertiū receptio extra dicte
officii dispensationi facienda sit, fieri
ab ordinario, cui delegatus ille remittit, nō
authoritate propria ordinaria, sed authori-
tate subdelegata sibi cōmissa ab officiali il-
lo delegato. Quanvis vbi ordinarius remit-
tit alteri ordinario probationem aliquā fa-
ciendā in dicto ordinarii, cui remittitur,
recipit ille ordinarius testes non authori-
tate remittentis, sed propria, & ordinaria.
Ut vtrūq; bene docet Cardin. Clem. vni-
ca. n. 10. de off. deleg. Nec obstante con-
trarium adducta. Nō primū, quia stylus habet,
vt causa matrimoniales cōmittantur infe-
riorib; Episcopis: ut cius officiali. Quod
constat ex rescriptis dispensationum in ma-
trimonio, quæ pasim à Pōtīfice mittuntur.
Nec obstat secundum. Quia licet multi va-
ria scripserint circa illam clausulā, cōscientiam
nuam oneramus: at quando ea verba
nō diriguntur personæ nominatae, videntur
posita in vim monitionis, potius quā in vim
formæ delegationis: & cōsequenter exame
per ea verba à Pōtīfice cōmiliū poterit sub-
delegari: vt bene probat Nauar. lib. 1. cōfil.
in 1. editione. tit. de officio Vicarii, consil.

2. quā. vñico: in 2. tit. de offici. deleg. cōfil. 6.
du. vñico. Quod cō vel maxime verū est,
quia per huiusmodi verba, & similia, vt iu-
dicio, & prudentia tua remittimus, nō cē-
serur electa industria personæ, quādo dele-

gatio nō sit personæ cognita, & determi-
natæ, sed dignitati (vt probauit lib. 3. disp.
7.n.20.) Alijs dicendū eslet eam cōmis-
sionem mortuo eo officiali non transire ad
succeslōrem. Et per hoc pater ad tertium.

DISPUTAT. VIGESIMA OCTAVA.

An commissio dispensandi in matrimonij impedimentis, & genera-
liter quævis potestas delegata expiret morte, vel cessatione officij de-
legantis, reintegra contingentibus?

S V M M A R I V M .

Q uod si illa sint aduersas tandem personæ, & ci-
cet ut in uno negotio, an res definita esse inte-
gra quoad alia. Refertur opinio. num. 24.
Qua manant per viam legis, vel constitutionis
non expirant morte concedentia. num. 2.
Neque per modum contractus emanant. nu. 3.
Iurisdictio ordinaria non expirat morte conse-
dentia re integrā. num. 4.
Quid, si ea cōmissio nō sit ad uniuersitatē can-
saram, sed ad earum generalitatē. nu. 28.
An concessa dispensandi potestate cū pluribus,
consentiat res non integrā, si cum uno sit iam
dispensatum? num. 29.
Post nū. 29. inugnes alia summaria.

D isputatio precedēs tractauit quā-
do commissiones expirat morte,
vel cessatione officij delegati: p-
sens autem discutit quādo cōsideratur
morte, vel cessatione officij ipius delegati.
Et vt certioribus præmissis ad minus
certa disputanda gradū faciamus, præmis-
tendum est primò, ea quæ à Sede Aposto-
lica dimant esse in quadruplici differen-
tia. Quadam manant per modum legis, seu
constitutionis. Quadam per viam contra-
sus. Quadam per viam rescripti iustitiae,
id est, ad lites. Tandem alia per viam gratiae.
Sic allegato Baldo tradit Felinus. cap. licet
Indic. num. 1. de offici. deleg.
Secundo præmitto, certum esse literas
emanantes per viam legis, vel constitutio-
nis non expirare morte concedentis re etiā
integrā. Quod lex suapte natura sit perpe-
tual. cū corum. C. de sentent. & interlo-
quit. l. Arriani. C. de hæret. & ita tanquam
certum docent Anton. c. irrefragabili. & ce-
terū. num. 15. de offici. ordin. & ibi Abbas
nū. 1. Decius cap. relatum, in noua editio-
ne. nū. 28. de offici. deleg. Felin. cap. licet vñ-
diq; nū. 1. codem tit. Rosella. verb. delega-
re. nū. 10. Syluel. verb. delegatus. q. 7. nū. 7.
Similiter literæ per modum contractus

emanantes minimè concedentis morte expirant. Quòd successor contractum prædecessoris reuocare nequeat. c. 1. de probat. Sic Felin. num. 2. allegatus.

Tandem nec iurisdictionem ordinariam expirare concedentis morte etiam re integrum certum est. Constatq; ex l. & quia. 7. ff. de iurisdict. omn. iudic. iuxta communem eius in celle. Et docent Glossa ibi. verb. principaliſter. & vniuerſi alij Doctores. Et est textus expressas. c. 2. de offic. legati. in 6. vbi iurisdictionem legati nō expirare morte Pontificis etiā re integrum declaratur: ed q̄ sit ordinaria. Et huius rationem optime reddit Abb. c. relatum. nu. 4. de offic. deleg. Quia per concessionem Ordinariae iurisdictionis gratia ipsi, cui conceditur, ut pote, qui in dignitate coſtituitur. Ut notatur Clemenz. 2. de reſcript. At gratia facta non expirat, licet moriatur coedēns re integrum. cap. si cui nulla, de prob. in 6. Itē, quia iurisdictionis ordinaria radicatur in persona eius, cui conceditur, unde immediate per coſſionem inheret oſib; illius. Et id eo per concedentis mortem nō expirat. Id enim quod nostrū ſit, fine ſato noſtro à nobis euelli non poteſt, regula id quod noſtrū ſit de regul. iuris.

Quod adeo verum eſt, ut quānū iurisdictionis ordinaria concessa sit ad concedentis beneplacitū, & hoc morte concedentis expiret. cap. si gratioſis. de reſcript. in 6. Illatenam nō expirabit, eth re integrum moriatur coedēns. Cuius ratio eſt, favor publicus, uilitasq; publica, qua in iurisdictione ordinaria conueranda ventur. Sic Bald. 1. meminisse. num. 2. q. 4. ff. de officio Procoſſal. Paris de Puteo, Capitus, Vātius, quos refert, ac sequitur Menoch. de arbit. lib. t. q. 69. nu. 9. Anton. Gabr. tom. 3. com. munim. lib. 6. tit. de præbend. conclus. 1. num. 32.

Hoc autem fallit in iurisdictione Vicarij, que cūm fit ordinaria, perit coedēns morte. Ut probani tradita eiusratione, lib. 3. diſputatione 29. num. 13.

Tota ergo difficultas eſt de potestate delegata ad literas tam iustitiae, quam gratiae exequen das. Cūius rei decisio maximè pēdet ex intelligentia quando res dicatur integrum, aut non integrum, sed copta. Et id eo quadruplex eſt quātio in hac diſputatione agianda. Prima eſt generalis omnibus literis iustitiae, vel gratiae. Quando res dicatur integrum? Secunda, qualiter potestas delegata ad iustitiae literas expiret conce-

dentiſ morte? Tertia, de potestate delegata ad gratiae literas? Ultima, de commiſſione facta Ordinario, vel confessori ad dispēſandum in matrimonij impedimentis, & cālijs rebus.

Quātio prima. Quando res dicatur integrum, & quando dicatur non integrum? Triplex eſt opinio. Prima aſſerit non esse necessaria pars citationem, ſed ſufficiere, ut res dicatur non integrum, ſed copta, qualiter cūq; ceperit iudex iurisdictione vti, exercens quemcūq; a quām iudiciale. Dicitur ex cap. licet vndiq; de offic. deleg. ibi: si iurisdictione a ſuo ſibi collega delegata vti non capitur. Quia mandatum buſuſmo de morte mādatorū re integrum expiravit. Vbi clare textus tunc censetur non eſſe integrum, quādo delegatus ceperit vti iurisdictione. At ante citationem ſunt alij actus iurisdictionis. Se cundō ex l. & quia. 6. ff. de iurisdict. omn. iudic. ibi: Antequā ab eo, cui mandatum eſt, iurisdictionis geri caperit. Et ex cap. penult. de offic. deleg. in 6. libi: Antequā per ipsum delegātū in aliquo proceſsum fuerit. Tertiū, quia cūm perpetuare iurisdictionem, & litis pendientia inducere, ſint valde diuerſa: non eſt rationi conſonum, citationem qua ad litis pendientia deſideratur, petere ad perpetuandam iurisdictionem delegata re deſinente eſſe integrum. Hanc ſuſtinet Glosſa. c. ne alii verb. incepta, de heret. in 6. & c. quānū verb. viſus, & cap. cūm plures. verb. inchoante, de offic. deleg. in 6. Ioann. Andra. c. quānū, in fine: & ibi Ancharr. nu. vnicō, notabili 2. Frācū nu. 4. idē Ioā. Andra. addit. ad Speculatorē, tit. de recuſatione. §. cauſa recuſationis. verb. delegato: & d. c. licet vndiq; nu. 6. vbi Hoffiſ. n. 2. Ancharr. q. 1. Henricus nu. 3. idem Hostiſumma. tit. de officio deleg. §. quibus mo diſ finitur. nu. 10. vers. quid ſi mortuus, in fine. Anton. c. relatum. nu. 9. & c. gratum. nu. 13. de offic. deleg. & c. fin. nu. 10. de offic. legat. vbi Bellemera. nu. 10. Bald. 1. mot. in prima leſtura, ad finem. ff. de iurisdict. omnium iud. & ibi Paulus nu. 9. Sylvest. verb. delegatus. q. 6. num. 8. Tabiena verb. delegare. q. 12. num. 13. fine.

Secunda ſententia tenet iure Canonico attento ſolam citationem deſiderari, vt res deſinat eſſe integrum: at iure Ciuiili amplius deſiderari, nemp̄, litis confeſtationem. Sic Glosſa. cap. relatum. verb. confeſtata, de offic. deleg. ſic explicans eum textum exprefſe dicentem expirare delegationem, quan do moriatur delegans lite nondum confeſ-

ſtata: ut in intelligatur attento iure Ciuiili: idem tener. Glosſa. l. & quia. verb. antequam ff. de iurisdict. omnium iudic. Albericus. l. more. nun. 20. ff. eodem tit. & ibi Bellepertia. nu. 14. & idem expreſſe deſidiit. l. Regia. 21. tit. 4. part. 3. dicens per litis confeſtationem deſinere rem eſſe integrum.

Tertiū ſententia cui tanquam probabiliſt adhæreo, licet prima ſit ſatis probabiliſt) ait vitro que iure deſiderari, ac ſufficiere pars citationem, vt res deſinat eſſe integrum, ac proinde perpetuatur iurisdictione delegata. Dicitur ex cap. gratum, de offic. deleg. ibi: Cum citationem facta negotium ſit quācceptum. Quare dum cap. relatum, eodem tit. dicitur rem deſinere eſſe integrum per litis confeſtationem, ſupplementum eſt, maxiſe, cum etiam per citationem deſinatur: iuxta d. cap. gratum. Nee enim mirum eſt, vnum textum per alium ſuppleri. Et ita exponunt Innocentius eodem cap. relatu, initio. Ioann. Andra. num. 2. Hoffiſis initio: & ferō omnes. Quanū Decius dicit. cap. gratum. num. 1. & ſequentibus alerat vnum textum per alterum corrigi. Quem ſequitur Zafius. l. more. num. 35. ff. de iurisdictione omniū iudic. Sed melior eſt prior expofitio, vt textum correctionem vitemus. Secundū, quia licet textus. num. 8. citati pro prima ſententia dicant, ſi ceperit iudex: id verbum generale declarandum eſt per dicit. cap. gratum, quod ſpecificat citationem peti. Tertiū ex cap. finali, de offic. legat. ibi: Si citatio non preceſtit. Quarid, quia ad perpetuādam iurisdictionem non ſufficit ingressus rei paſtambula ad actum, niſi detur ingressus in aliiquid ex ſubſtantialibus actus. At primus actus ex ſubſtantialibus iudicij eſt citatio. ap. quoniam contra, de probat. Et conſiſtatur, quia cūm perpetuatio huius iurisdictionis delegeat ſit reſpectu parti, oportet vt interueniant aliiſ actus erga partem. At primus omniū eſt citatio. Et ex his conſtat ad vniuque ſententia argumenta adducta. num. 8. & 9. Et idē huius ſententia ſumma Glosſa cap. ſuper quationum. ſi vero verb. ſi non poſſant, de offic. delegat. Speculator. tit. de legato. ſ. finit autem, ſtatim in principio. Monachus. cap. ſi delegatus. num. 1. de offic. deleg. in 6. Archid. cap. quānū. num. vnicō. verſic. fuerit, eodem tit. & lib. & ibi Dominicus nu. 7. Probus addit. ad Monachum ibi num. 1. idem Archid. cap. non ita. 2. quāſt. 6. nu. 1. & 2. Anton. cap. licet vndiq;. nu. 12. fine, & nu.

13. fine, de offic. deleg. Et ibi Bald. num. 3. Cardin. quāſt. 6. Abb. num. 4. idem Abbas cap. relatum. num. 5. & 6. eodem tit. & cap. finali. num. 10. de offic. legati, vbi Cardin. fine. Imola citato Calderino dicit. cap. licet vndiq;. num. 2. Decius dicit. cap. relatum, in noua editione. num. 29. & dupliſ ſequēti: & ibi Felinus. num. 12. & cap. pastoralis. 9. quoniam. num. 2. fine, de reſcript. Barto. l. more. num. 13. ff. de iurisdict. omnium iudic. & ibi Fulgosiſ. num. 20. Roman. num. 14. Iacobinus in prima leſtura num. 28. & 29. Zafius num. 35. Decius à num. 4. 6. Alexan. num. 36. Iafon. num. 58. Bartholom. Socin. num. 78. Cacialupus. num. 41. & ſeqq. Angelus. l. & quia. num. 6. ſi eodem tit. Maratā de ordine iudiciorum. 4. part. d. 5. an iudicium ſit ordinarium, vel delegati. nū. 61. Vitalis trāctat. clauſularum, clauſula, quid non ſit melior conditio occupantis. num. 3. & ſeqq. Gregor. Lopez. l. Regia. 21. fine. tit. 4. part. 2. explicans eam legem dicentem per litis confeſtationem deſinere rem eſſe integrum, vt ſupplementum ſit, vel per citationem. Ve expreſſe dicitur. l. 3. tit. 18. eadem part. 3. Addit. Vitalis. num. 4. proximē allegatus cum Imola. l. 2. ſ. ſed ſi quis. num. 6. ff. de donat. forte in tribunali Ecclesiſtico fore, vt ſerueretur prima opinio relata. num. 8. propter Glosſa ibi allegata authoritatem.

Sufficeret tamen actus citationi equivalens, nemp̄, quando quicunque actus ci tra citationem fieret praefente vtrq; parte. Quia cūm pars aduersa interſit, perinde eſt, ac ſi citaretur. Sic Cardin. cap. licet vndiq;. ſ. de offic. deleg. & ibi Felin. num. 13. fallenſia 1. Et dicemus in quodam caſu ſpeciali. num. 18. fine.

Dubium autem eſt, an oporteat illam citationem peruenire ad partis citata noſtitat, vt res deſinat eſſe integrum? Affirmant quidam. Quia verba cum effec̄tu accepienda ſunt. cap. relatum, de cleric. non reſid. Cū ergo textus num. 10. relati peſtant ad hoc citationem partis, ea debet eſt, ſe cum effec̄tu. Quod contingit quando parti intimata eſt. Item, quia cūm ex aliquo actu coſurgere debet aliquis effec̄tus, oportet actu illum eſſe consummatum. cap. quia propter, & cap. cūm post petitū, de elec̄t. Ita tenent Cardinal. Clement. 2. num. 11. oppositione 6. vt lite pendat, & cap. finali, fine, de offic. lega. & cap. licet vndiq;. ſ. de offic. deleg. & ibi Bald. num. 4. Iacobinus. l. more. in. 2. leſtura. nu.

13. ff. de iurisdictione omnium iudic. & ibi Alexand. num. 36. Atque idem sentitur a tento iure Ciuii, quoniam attento iure Canonico dicant, sat esse commissionem citandi, Baldus cap. finali, in fine, de offic. legat. & ibi Ancharr. fine. Henricus fin. Imo & aliqui censem nec citationem parti intimam sufficiere, si citatus non comparuit, & pars aduersa non accusauit contumaciam. Quod talis citatio nomine comparente caruerit effectu, i. quoniam ss. de iurius vocando. Sic Ancharr. cap. gratum. num. 1. notabilis 1. de offic. deleg. Iason. d. l. more. num. 18.

14. At probabilius credo, sat esse a iudice prolatum citandi decretum, vt res definatur esse integra, quoniam citatio non sit intimata citato. Probatur ex cap. gratum, de offic. deleg. ibi: *Proposito citationis editio*. Deinde, quia citatio ex tribus partibus constat, nempe, ex mandato de parte citata: ex exceptione Nuntii: & ex relatione nuntiis afferentis se citasse. Ex his autem tribus sola prima pars est actus iurisdictionis iudicis. Ergo ea sola facta est, vt dicatur iudex ceperisse vii iurisdictione. Et confirmatur, quia ne res dicatur integra, solus iudicis actus penitus est. Qui perfectus est per solum citandam mandatum. Quod sententia inter loquutorum dicitur, teneat Glossa. c. cum clericis, verb. sententiarum. C. de Episcopis, & clericis. Nec obstante argumento contraria, num. praecedente adducta. Non primi: quia quod alij textus dicunt citationem requiri, explicit dicitur cap. gratum: *Proposito citationis editio*. Praterea potest dici satis esse, vt verba cum effectu habeant, quem petit natura rei, ad quam effectus illi ordinatur. Cum ergo petant textus citationem, vt iurisdictione iudicis sit inchoata: ac solum citationis editio sit actus iurisdictionis, ac ipsam inchoet: per solum id editum dicetur citatio consummata, quoad hunc effectum. Et hinc patet ad secundum: nam sufficit ea actus consummatio, quam eius effectus requirit. At effectus hic, qui est inchoata esse iurisdictionem, solo citationis editio contentus est. Et idem hanc partem tenetur Glossa Clement. a. verb. ad partem, vt sit pendente. Et ibi Abbas fine. Imola num. 7. Bonifacius num. 16. Speculator. Bartoli. Probus citationis num. 10. Ioan. Andre. cap. finali. num. 6. de offic. legati, & ibi Anton. num. 11. Abbas num. 11. dicens eam de iure Canonico, quam Civili. Idem Joann. Andre. cap. licet vndeque. num. 6. que-

offic. deleg. & ibi Hostiensis num. 2. idem Abbas dict. cap. gratum. num. 3. & ibi Felinus. num. 5. Decius in noua editione, a. num. 6. Curtius Junior. l. more. num. 78. & seqq. ff. de iurisdictione omn. iudic. & ibi Decius num. 48. Bartholom. Socinus. hu. 79. Iacobinus in prima lectura. nu. 1. Roman. num. 14. Sylvestr. verb. delegatus. q. 6. nu. 8. Taberna. verb. delegatus. q. 12. nu. 13. fine.

14

Hinc deducitur minus esse necessariam trinam citationem, vt res dicatur non integrum, sed sufficiere viam. Sic Glossa Clement. 1. verb. citations, de iudicis. Archidac. cap. non ita, initio 2. quæst. 6. Ioann. Andre. cap. penultimo. num. 3. de foro cōpet. & ibi Anton. num. 11. Abbas citato Federico num. 9. Imola num. 3. Felinus in fine. Bellemera num. 2. notabilis 1. idem Felix. cap. gratum. num. 6. de offic. deleg. & ibi Decius in noua editione num. 10. Nec illam vnicam citationem exigitur peremptoriam esse. Ut bene docent Archidiac. Ioann. Andre. Anton. Imola. Bellemera ibidem. idem Joann. Andre. cap. cum plurimis, in fine, de offic. deleg. in 6. & ibi Ancharr. num. 6. quæst. 3. Dominicus num. 15. Francus fine. Quoniam minus bene Petrus quem referat, ac sequitur Ancharr. dict. cap. penultimo. num. 4. afferat requiri trinam citationem.

15. Non tamē sufficiet citatio anomala, id est, quia abque iudicis autoritate facit creditor debitor fugitiuo. Quoniam enim ea permissa sit a lege, iuxta Bartoli doctrinam. l. neminem. C. de exhibendis reis, per texum. lait. pretor. 5. si debitorem. ff. de his, quæ in fraudem. At non est legitima, vt potest facta ab iudicis autoritate. Sic Anton. cap. 1. num. 22. de iudic. & ibi Abbas num. 33. Felinus. cap. gratum. num. 5. de offic. deleg.

Secundo dubitatur. An si citatio illa defectu aliquiu requiri irit sit, sufficiat ne res dicatur integræ. Affirmant aliqui. Quippe iudex citationem præcipiens est irit, verè dicatur iurisdictione vii effectu. Sic Hostiensis cap. licet vndeque numero 2. de offic. delegat. Romanus. l. more. num. 14. ff. de iurisdict. omnium iudic. At contrarium omnino est tenendum. Quia cap. quoniam, de offic. delegat. in 6. petit textus, vt iudex iurisdictione fuerit vius. At inordinatus actus non est vius, sed abusus. cap. vbi ista 73. dict. & cap. priuilegium 1. quæst. 3. Secundo, quia vt ait textus. c. qualiter, & quando, de accusat. ex ijs, que-

inor-

inordinatus sunt acti non potest ordinabili ter agi. Tertiò, ex cap. penultimo, de foro competen. ibi. Legitime citatu. Tandem, quia cum ea citatio nulla sit, nullum potest effectum operari, sed perinde habetur, ac si facta non fuisset. Et ita docent Glossa cap. cum plures, in fine, de offic. deleg. in 6. & ibi Ioann. Andre. fine. Ancharr. nu. 6. quæst. 1. Dominicus num. 15. Francus fine. Archidac. cap. non ita, 2. quæst. 6. num. 2. Et dicitur cap. quoniam. num. unico. verificatur. vbi. Probus adit. ad Monachu. nu. 2. Hostiensis sibi contrarius. cap. olim, ad finem, de except. idem Joann. Andre. cap. licet vndeque. num. 8. de offic. deleg. & ibi Anton. fine. Ancharr. quæst. 2. Cardin. q. 5. Imola. num. 2. Idem Anton. cap. penultimo. num. 11. de foro compet. & ibi Ioann. Andre. num. 3. Abbas num. 6. Ancharr. nu. 4. Imola num. 3. Bellemera num. 2. notabilis 1. & cap. final. nu. 1. de offic. deleg. Iason. l. more. num. 60. ff. de iurisdict. omn. iudic. Vitalis tractat clausularum, clausula quod non sit melior conditio occupantis. nu. 7. Felinus cap. gratum. num. 4. de offic. deleg. vbi. limitat, nisi post citationem illam sequitur sit spontanea citati comparatio, & periegerantur in iudicio. Ad quod probandum multa afferit.

16. Hinc deducitur primo. Si citatio sit circumducta, & pars absoluta a citationis instantia, dici rem integrum. Quod pronuntiatum sit citationem fuisse nullam. Sic Baldus. l. more. in 1. lectura, fine. ff. de iurisdict. omn. iudic. quoniam Cacialupus ibi. nu. 46. dicat cogitandum, an possit dici rem non esse integrum. Quia per citationem circumductionem magis videtur perpetua iurisdictione quoad iudicem. Quippe circumduendo, inter loquutus est: et si effectus citationis cessauerit quoad partem. Et hoc est probabile.

Secundo deducitur, quid dicendum sit in ea questione. An si delegatus vices suas alteri commisit, censeatur res non integræ, & perpetua iurisdictione? Quibusdam placet rem iam non esse integrum, & si non in totum commiserit vices. Dicuntur, quod subdelegatio illa manifeste sit actus iurisdictionis, & ita coperit vii iurisdictione: ita tradunt Glossa. c. penultimo, verb. processum, de offic. delegat. in 6. Hostiensis cap. licet vndeque. num. 2. de offic. deleg. & ibi Joann. Andre. num. 6. Angelus. l. & quia. num. 6. fine. ff. de iurisdictione omnium iud. Paulus. l. more. num. 9. ff. eodem

Tertio

19. Terciū ducitur, quid dicendum sit in ea questione. An per solam rescripti presentationem factam iudicet, definit res esse integrum? Quidam enim id afferunt. Quia si videtur iudex ex parte vti, sufficiens, ut libi presentetur rescriptum, illud; acceptans. Ita Holtien. summa tit. de offic. deleg. §. quibus modis finitur. num. 10. versic. quid si mortuus, in fine: & cap. licet vndeque. num. 2. codem tit. & ibi Ioann. Andri. num. 6. Baldus rubrica. C. de ius vocando. m. 1. Sylvest. verb. delegatus. quæst. 6. num. 8. Et sic ad dicendum Anton. cap. pastoralis. §. quoniam. num. penultimo. de rescript. sustinendo opinionem. num. 8. relatum. dictem per actus citationis prævious definire rem esse integrum. At dicendum est, id minimè sufficere. Ducor, quia acceptare rescriptum delegato presentatum, non est incipere vti iurisdictionem, sed preparare se ad vtiendum. I. quemadmodum. ff. de iofific. testam. & cap. is qui, de procurat. in 6. ibi: Non potest post mandatum suscepit, et isto scilicet non faciet. Vbi supponitur suscipere mandatum non esse eo vt. Et confirmatur, quia ersi sola rescripti presentatione imprimat delegato iurisdictionem. At nullus iurisdictionis exercitum induit. Quod petant textus. cap. gratum. cap. relatum. cap. licet vndeque. de offic. deleg. vt res definire esse integrum. Arque ita hanc partem tenent Abbas. cap. cùm venisset. num. 2. ad finem, de testib. & attestat. & ibi Cardin. num. vni. verbi. in glossa 2. fine. Felius. d. cap. relatum. num. 12. verbi. ite nemo, in fine. Dominicus. d. cap. is qui, in principio. num. 1. notabilis 4. Angelus. l. & quia. num. 6. ff. de iurifid. & omn. iudic. Ial. l. more. num. 8. ff. eodem tit. Quod idem teneat omnes, quos num. 10. retuli, afferentes per nullum actum citationis prærium definire rem esse integrum. Imò licet si fineamus sententiam. num. 8. relatum. dicentem per actus citationis prævious definire re esse integrum, adhuc dicendum est non sufficere rescripti presentationem. Ut benè tradit Imola cap. pastoralis. §. quoniam. num. 10. de rescript. Quod adhuc retenta ea opinione, necesse sit adhuc citationis prævious eiusmodi esse, vt per eos vni iurisdictionis inchoetur. Quod so a rescripti presentatione non fieri probauit.

20. Sed merito rogabis, quando res definit esse integrum in rescriptis gratia, vt in commissionibus dispensandi? Ratio dubitandi est. Quod cùm non agitantur inter partes,

deleg.

deleg. & ibi Hosti. nu. 4. Imola nu. 3. & 1. 2. §. sed si quis. nu. 6. ff. de donat. Dominicus. c. ne aliqui. nu. 5. de hæret. in 6. Cacialup. l. more. nu. 3. ff. de iurifid. omn. iudic. Vitalis tractatu clausularum, clausula quod nō sit melior conditio occupantis. num. 2. Similiter hunc actum communem explicant aliqui exerceri per factam rescripti plures illas causas continentis acceptationem à iudice. Sic Felin. d. e. licet vndeque. n. 1. vers. sed dubium est. Atque id afferent autores. quos. nu. 19. allegati afferentes per rescripti acceptationem definire rem esse integrum. Sed merito idem Felinus. cap. pastoralis. §. quoniam. num. 2. de rescript. hoc reprobat. Atq; vere reprobadum est, retenta opinione, quam num. 19. tenuimus, nimirum, nō definire rem esse integrum, nec perpetuari iurisdictionem per solam rescripti acceptationem.

23. Tertiū si sustineatur opinio nu. 8. relata afferens per quemcunq; actum citationis antecedentem definire rem esse integrum, necessariò dicendum est, facta citatione in una illius rescripti causa, definire quod ceteras illius rescripti, etiam non connexas, ac contra diuersas personas, rem esse integrum. Ratio est, quia citatione antecedente debet electio notarii, & alia iudicij preparatoria, quae fuit omnibus illis causis communia, ac proinde ratione huius actus communis citatione præiui, dicentur omnes haec causa incepit: & ita iuxta hanc sententiam dicendum est adiuvant Anton. cap. pastoralis. §. quoniam. num. penultimo, de rescript. & ibi Abbas no. 5. At retenta veriori sententia, quam num. 10. tenuimus, nimirum, non definire rem esse integrum per actus citationis prævious, est necessariò dicendum quod citatio effet specialis circa vnam illius rescripti causam, non definire rem esse integrum quod alias eiusdem rescripti causas, si non sint inter se connexæ, si sint cōtra diuersas personas. Quippe nullus actus communis alijs causis non expreßis effectus est, nec causa inter se connexuntur, nec sunt contra eandem personam. Quare nulla ratio suadet inceptionem in una causa extendi ad alias. Contineri enim eas omnes in eodem rescripto, est omnino per accidentem, nec aliquid refert ad illarum unitatem inducendam. Et ita fatentur omnes allegandi.

24. In duobus autem consistit difficultas. Prius est, an quando illæ causæ non cōnexæ eiusdem rescripti, sunt aduersæ cädem

personam, citatio illius personæ in una expressa causa, efficiat rem non esse integrum quoad ceteras? Posterior est, quando esset generalis caufarum commissio facta generaliter, ac per modum unius, an modus hic unitatis commissionis efficiat, vt citatio in una extendetur ad alias non connexas, quāuis sint contra diuersas personas? Et in priori difficultate quidam partem affirmantem tuentur. Ducuntur, quod cùm iurifidatio sit res individuabilis, incepta super uno articulo contra personam citatam, reputatur perpetua erga illam quod omnes alias causas. Ita Speculator. tit. de iudice delegato. §. refat videre. num. 6. versic. quid si super. Ancharr. cap. ne aliqui. nu. vni. no tabili. 2. de hæret. in 6.

At omnino dicendum est, non definire rem esse integrum, nec perpetuari iurisdictionem quod alias causas non incepitas. Quia iudex super uno solo articulo, vnae sola causa citans videtur suam iurisdictionem diuise. Ne persona citata non tenetur respondere, nisi circa illi articulū. Ergo quod ad alios res manet integrum. Et ita sentiunt Innoc. c. licet vndeque. nu. 2. verb. expiravit, de offici. deleg. & ibi Ioan. Andri. nu. 17. Car din. q. 7. Bellemera. nu. 1. Henricus. nu. 3. Bart. l. more. nu. 14. ff. de iurifid. omn. iud. & ibi Paul. n. 10. Zafius. n. 59. Fulgoſi. fine. Iacobini. in prima lectura. nu. 37. Angel. 1. & quia. nu. 5. ff. eod. tit. Imola. c. pastoralis. §. quoniam. num. 9. de rescript. Dominic. cap. ne aliqui. nu. 5. de hæret. in 6.

Circa posteriore difficultatem. nu. 24. propotiam, nempe, quando plures causa commituntur per modum vniuersitatis, nec sunt inter se connexæ. At non expreßim tinguunt legantur cause, sed sub quadam vniuersitate. Ut si quispiam cōstituant iudex delegatus ad vniuersitatem caufarum talis territorij, an citatio in peculiari causa, efficiat rem non esse integrum, ac perpetuari illius iudicis delegatam iurisdictionem quod ceteras causas? Quibusdam pars negans placet. Ducuntur per. c. ne aliqui, de hæret. in 6. vbi tanquam quid speciale fauore fidei decernitur, ne delegati inquisitorum poterat pereat quod negotia non cœptâ morte delegantis. At illi sunt delegati ad vniuersitatem caufarum fidei. Seus ergo est in ceteris delegatis ad vniuersitatem caufarum. Secundus, per cap. finale, de offici. legati, in 6. vbi deciditur conservatorum protestem expirare quod negotia non inchoata morte delegantur. Cū tamen illis

6. ff. de iuris omn. iudic. Et ratio est, quod tunc non sit gratia, vel favor, sed quoddam mandatum de iustitia facienda. Mandatum autem expirat morte mandantis re integrum. mandatum. C. mandati. Item quia per delegationis actum non transfert efficaciter iurisdictio in delegatum, donec ea vti coperit. Ut expressè habetur cap. quādis, de offic. deleg. in 6. ibi. *Cā iurisdictio (ex quo ipsa vñs non exiſt) non censeatur in eam efficaciter tranſuſſit.* Quare cū iurisdictio re integrat cum eff. ēt penes delegantem, & per ipsius mortem extinguitur iurisdictio sua, extingueſt quoq; iurisdictio delegata. Quia extinto iure authoris, extinguitur quoq; ius successoris argumēto ex. l. lex vñctigal. ff. de pignoribus. At per iurisdictionis exercitū ante delegantem mortem, iurisdictio radicatur in persona delegati, ita ut efficaciter in eum trāferit. ut colligitur a contrario sensu ex d. cap. quādis. Et idē morte ipsius delegantis non extinguitur iurisdictio hæc de delegatis non extinguitur iurisdictio hæc de delegatis, quādo res non erat integra, sed ipsa vñt cōputum est.

3. An vero hoc procedat, si mors delegantis ignoretur: ita ut gesta tunc per delegatum, qui ante mortem delegantis non cooperat vñ iurisdictione, sint irrita. Dixi lib. disp. 2. nu. 55. & 56. Et quid, quando delegans in excommunicationē incidit, vel Episcopus, an possit delegatus, aut Vicarius procedere? Dixi eodem lib. 3. disp. 30. nu. 3. & 7.

3. Sicut autē morte delegantis re integrat, per iurisdictio delegata: ita etiam finito officio delegantis re integrat. Quia cū finito officio perinde extinguitur iurisdictio, ac morte naturali iure optimo finiri officiū, ac naturaliter mori & cōparant quoad extinctionem potestas delegata re integrat. In vñroq; enim exētu aquē procedit ratio num. 30. tradita. Et ita tenet Glossa cap. licet vndiq; in fine. de offic. deleg. & ibi Abb. nu. 7. Baldus nu. 8. fine. Imola nu. Bellmera nu. 13. q. 8. Bart. more nu. 15. ff. de iuris. omn. iudic. & ibi Romanus nu. 15. Decius nu. 57. Bartholom. Socinus nu. 61. Curtius iunior nu. 87. Iacobinus in 1. lectura nu. 34. Zafus nu. 39. Cacialupus in 1. lectura nu. 34. Emmanuel Sa summ. verb. delegatus num. 3. Et ita deciditur. 1. regia 21. tit. 4. par. 3. Quanuis (vt notat ibi Greg. Lopez verb. de perdere.) attēto iure communī erant opinione. Nam Albericus d. l. more nu. 21. tenuit contrarium.

Procedit autem regula, quanvis sit delegatus Principis. Quippe eius iurisdictio delegata perit morte Principis re integrat. Quanvis contrarium censeant aliqui (vt ferti Glossa. l. & quin 6. verb. principaliter ff. de iuris. omn. iudic.) malè intelligentes eum textum, ibi. *Et quia nec principaliter ei iurisdictio data est.* Sed eorum verborū sensus est. Quia iurisdictio nō est cōcessa iure proprio, & sic non est ordinaria, perit morte cōcedentis re integrat. Et probatur, quia ratio n. 30. huius traditā procedit aequē in Principis delegato, ac in alijs delegatis. Idē probatur ex cap. licet vndiq; de offic. deleg. vbi expressè dicitur delegationē à Pōtifice factam expirare morte ipsius re integrat. Et c. si cui nulla, de preb. in 6. decidit delegationem Papæ ad gratiā faciēdam cessa obitu ipsius re integrat. Atq; ita documentum Glossa d. l. & quia verb. principaliter. Bart. dicens esse omnium. l. more nu. 7. ff. de iuris. omn. iud. & ibi Baldus 1. lectura nu. 6. q. 3. Albericus nu. 12. Decius nu. 13. & 17. Alex. nu. 9. Iason. nu. 6. Belloperica num. 16. Cacialupus num. 44. Iacobinus in 1. lectura nu. 13. Anton. cap. relatum nu. 9. de offic. deleg. & ibi Bellmera nu. vñico. Cardin. c. gratiā, oppositione 7. eodem tit. Marata de ordine iudiciorū 4. p. d. 5. 2. iu dicimur sit ordinariū, an delegatum n. 61.

3.4 Secundū procedit regula, quanvis delegatus illi sit ad vñiuerſitatē caſarum. Eius enim iurisdictio perit morte concedentis re integrat. Probatur per locū à ſpeciali, ex cap. ne aliqui de heret. in 6. vbi de ceditur fauor fidei officium inquisitorum non cessa morte concedentis re integrat. Cū tamē eorum potefas sit delegata ad vñiuerſitatē caſarum. Ut notant Ioann. And. & Doctores cap. per hoc de heret. in 6. Ergo vbi non est fauor, cessa morte concedentis re integrat. Præterea, quia eis ſi uñfimo di iurisdictio & cōparant in multis iurisdictioni ordinariā, at non in omnibus conuenient, & maximē vbi ſubſt di uera ratio. Nam ratio ob quam extinguitur iurisdictio delegata ad particulares caſas, quam n. 30. tradidimus, militat etiam in iurisdictione delegata ad vñiuerſitatē caſarum. Quia iurisdictio remanet penes delegatē, & nomine proprio hic delegatus nil habet. c. ſanct. de offic. deleg. & l. i. ff. de offic. eius cui mād. est juris. Atq; ita tenet Abb. c. relatum nu. 7. de offic. delegat. & ibi Decius in noua editione n. 3. 6. Baldus c. licet vndiq; n. 6. eodētit. Felin. c. paſtor.

§. quo-

§. quoniam. num. 3. fallentia. 4. de reſcript. Alexand. l. more. nu. 29. & 37. ff. de iuris. omn. iud. & ibi Iason. nu. 9. & 19. Fulgoſ. n. 18. Iacobin. in. 1. lectura. nu. 26. Maranta de ordine iudic. 4. p. d. 5. an iudicium sit ordinariū, vel delegatum. nu. 61. Quare audiē dusnō est Anchār. d. c. licet vñdi. q. 4. contrarium ſufficiens. Dicitur, quod hic delegatus & cōpararet ordinario. Sed iam respondimus, non & cōparari in omnibus. Maior autem difficultas est, quando delegans ſubdelegavit, ac pereat iurisdictio ſubdelegati mortuo primo ordinario, qui delegato delegauit, viuente delegato ipso: vel mortuo delegato, qui ſubdelegauit, ſuperflite adhuc primo ordinario? Et vi diſtincte procedamus, in tripliſ casu potest hoc in dubium verti. Primus est, quando moritur delegatus, qui huic ſubdelegavit, ſive vñ cooperit iurisdictio, ſive non, uperflite tamē primo ordinario, qui delegauit: & res est integrā quoad ſubdelegatum, utpote, qui iurisdictione vñt nō ceperit? Itaque an ſatis sit, ne pereat iurisdictio ſubdelegati morte ſubdelegatis re integrā, ſuperflitem eſe primum ordinariū delegante? Secundus est, quid ſi moritur primus ordinariū delegans, & res eſt integrā quoad delegatum, quia vñt non incepit non autē quoad ſubdelegatum, qui iam vñt cōperit. Tertius eſt, quid ſi quid moritur primus illi ordinariū, res nō erat integrā quoad delegatus, integrā exiſtēt quoad ſubdelegatum. In primo caſu quadruplex eſt dicendū modus. Primum ſentit non expirare iurisdictionē ſubdelegati. Quia eis ſubdelegat a quō immedie iurisdictionē accepit, obierit re exiſtēt quoad ſubdelegatum integrā, ſubdelegatus enim vñt non cōperit: at ſuperflite eſt primus ordinariū delegans, qui ſos & radix eius iurisdictionis eſt. Atq; ita non potest dici iurisdictio delegas omnino extinxi. Sic ſentunt Angelus. l. & quia nu. 3. ff. de iuris. omn. iud. Cacialup. l. more. nu. penult. ff. eodem tit. dicens eo anno pendente lite coram Vicario Archiepiscopi Senensis ſuſſe ita iudicatum. Et refert priſe Innocentium. c. ſicut vndiq; n. 4. fin. versi. a. ijs autē, de offic. deleg. vbi verbi valde obſcuris vñrit, & dices forte ita eſſe. Et eidem omnino verbis loquuntur Holti. ibi nu. 4. 104. Andr. n. 18. Speculator tit. di iudice delegato. §. refat videre. n. 7. yerit, ſi delegatus. Secundus dicendū modus ſentit expirare eā ſubdelegati iurisdictionē. Quia cū adhuc non ſit efficaciter in ſubdelegatum transmifſa, eō q; ſubdelegatus ea vñt nō ceperit, pendet eius duratio à vita delegati ſubdelegantis, à quo imme- diatē profecta eſt. Sic Anchār. eo. c. licet vñdi. q. 5. Tertius eſt, cū quadam diſtinctio- ne. Aut ſubdelegatio facta eſt in totū, nē- pe, cōmittente delegato omnes vices suas: & tunc non extinguitur. Secus autem, ſi pro parte delegari. Ratio diſcriminis eſt. Quia quando ſubdelegatio fit in totū, de- legatus a ſe totam iurisdictionem abdicat: & ideō non appellatur tunc ad ipsum ſubdelegantem, ſed ad primum ordinariū. c. ſu per questionum. §. porro, de offic. deleg. Quare iurisdictio ſubdelegati pendet tunc à solo primo ordinario delegante, atq; ipſo ſuperflite nō perit, quantumcum moritur re integrā delegatus ſubdelegat. Quia non extinguitur fundamentum. At quido ſubdelegatio fit pro parte, delegatus non abdicat a ſe totam iurisdictionem, & ideō appellatur ad ipsum iuxta. d. §. porro. Quā obre iurisdictio ſubdelegata pendet ab ipſius delegati iurisdictione: & per cōſequēt morte huic contingent, dum res ex parte ſubdelegati eſt integrā, peribit hæc ſubdelegata iurisdictio. Sic tenet Bartholom. Socinus. d. l. more. nu. 74. Quartus modus eſt, quem amplexitur Iason. d. l. more. nu. 13. vbi relata prima opinione ait melius di- cendum, prout in ſimiſ tradit Bartol. l. 2. ff. de curatore bonis dādo, vbi in fine principiū traſcas Bartolus an ſubſtitutus a pro- curatore debet cauere rem ratam dominū habiturum: ſic diſtinguit. Si procurator ex mandato ſibi a dāo facto ſubſtitutus, tunc dominus videtur illum conſtituer, quem procurator ſubſtituit. l. i. §. penult. ff. de procurator. Et idē tunc cauere debet rem ratam dominū habiturum. Quippe tan- quam a domino conſtitutus agit. Si vero procurator ſubſtituit iure ſuo, debet cauere rem ratam procuratore habiturū. Quod ab ipſo ſubſtitutus ceneatur. Quare iuxta hoc dicendum eſt ſic. Quando delegatus ex ſpeciali potestate ſibi a delegante tra- dita ſubdelegat, non perit potestas ſubdelegati morte ſubdelegantis re integrā, ſi primus ordinariū delegans ſuperflites ſit, quaſi ipſe ſit prima radix, & ceneatur ſubſtitutus. Secus delegatus ſubdelegante iure proprio in caſu, in quo ſubdelegare potest. Quia tunc non primus ordinariū, ſed ipſe delegatus ceneatur ſubſtitutus. Et hæc omnes tentiū ſunt ſatis probables ita ultima p̄a ceteris mihi placet.

Ss. 3. In

In secundo easu, nempe, quando moritur primus ordinarius delegans, & res est integrum quoad delegatum, non tamen quoad subdelegatum, quia delegatus iurisdictio ne vti non coperatur, at subdelegatus coperatur: videtur expirare iurisdictio subdelegati. Quia morte expiratur iurisdictio primi deleganis, & delegatus subdelegantis, res enim erat integra quoad ipsum. Expirabit ergo iurisdictio subdelegati, vt potè cui de ficit fundatum, cui innitebatur. At dicendum est, nullo modo ex expirare. Quia cum ià subdelegatus copisset vti, radicata est iurisdictio in se ipso, ac proinde eius ratio nà non penderat primo delegante, aut subdelegante. Et pro hac parte est textus apertus, c. penultimo, de offic. deleg. in 6. ibi ponderat textus, vt iurisdictio subdelegati expirat mortuo primo ordinario delegante, non esse processum in aliquo per delegarum, vel ipsius subdelegatum. Et ita docent Dominicus ibi. 5. Francus nu. 2. Imola cap. licet vndiq. nu. 2. de offic. deleg.

In tertio casu, quando obit primus delegans re existente non integra quoad delegatum, integrâ vero quoad subdelegatum: videtur expirare subdelegata iurisdictio. Quid primus delegans, qui fons ac radix iurisdictiois subdelegata est, obierit, nec subdelegatus coperit vti iurisdictio. At ex dictis nu. præced. constat eam non expirare. Quia non expirat, satis est ipsius subdelegatum, vel delegatum subdelegantem capitulo vti iurisdictio ante primi ordinarii delegatis obitum. Ut constat ex cap. penult. de offic. deleg. in 6. Et tenet ibi Glossa, verb. processum. Dominic. n. 5. Francus. n. 2. Feretus conf. 58. n. 1. & 2. vol. 1.

39. Infuper dubitabis, an potestas delegata haec expirat ipso iure mortuo delegante re integrâ? Quibusdam placet non expirare ipso iure, sed opere exceptionis, ac proinde si pars aduersa non excipiat, valere gesta ab eo delegata. Dicuntur ex cap. penult. de offic. deleg. in 6. ibi: *Quia exceptionem carasse proposuit, & antequam per eum, vel per ipsum delegatum in aliquo processum faisser, delegans fuerat viam vniuersa carnis ingressus.* Secundo, ex cap. cùm venisset, de testibus, & artif. ex quo videtur costare posse mortuo delegante re integrâ, delegatum procedere ex partiu consensu. At si iurisdictio expiraret, non posset partium cōsensus ullam conferre. Tertiò, quia tempus date inspicendum est, c. eam te, de script. & tēpore presentationis scripti imprimitur

iurisdictio ipso delegato. Ergo mors delegantis postea contingens nō efficiet iurisdictionem delegati ipso iure expirare. Et ideo ita tenent Innocentius, licet vndiq. n. 2. fin. vers. alij autem, de offic. deleg. Goffredus, Philippus, & Brixensis, quos refert, ac sequitur Archid. d. c. penult. nu. 2. Speculator. tit. de iudice delegato. §. restat videte. nu. 7. verbi, q. si delegatus Hostiensis, summa tit. de offic. deleg. §. & qualiter. nu. 11. verbi, vel recessus. Et in hanc partem magis inclinat licet dubius idemmet Innocentius, d. c. cùm venisset. num. 1. addens salte constare posse ex partium consensu iurisdictionem huius delegati prorogari.

At tenendum est tanquam verissimum expirare ipso iure. Probatur ex c. fin. vers. officium, de offic. deleg. in 6. ibi: *Officium autem conservatorum ipso iure quod non caput a negotio, per obitum cōcedentis volumus expirare.* Et cap. si cui nulla, de probend. in 6. ibi: *Expirat omnino, si concedens re integrâ morietur.* Praterea, quia multa sunt iuri significativa expirare iurisdictionem ipso facto. Nullam enim de partis exceptione mentionem faciunt. Ut cap. gratian. cap. licet vndique, de offic. deleg. Et nulli ius apertere dicit oppositum. Nec obstant in contraria adducta nume. præcedenti. Quia codem cap. penultimum fuit exceptum, & appellatum, ut evitaretur grauamen factum, ac non dicitur ibi id suffit necessarium. Ad cap. cùm venisset, de testib. & artif. dic solū ibi tolli appellationem. Ut patet ibi: *No appellatio.* Non enim poterat pars impedit confirmationem sententie innitens appellationi, vt potè, que illi renuntiaret facto suo, agens post appellationem coram iudice a quo appellarat. At poterat nullitas via ita tueri aduersus sententiam. Ad tertium dic, licet iurisdictio imprimatur à tēpore presentationis scripti, at eam non esse efficaciam radicatum in delegato, donec vti ea coperit: ac proinde ante illius usum pendere eius durationem à iurisdictione delegantis, quæ eius morte extinguitur. Et ideo hanc sententiam tuentur Glossa, l. penultima, verb. ignorassent. ff. sic certum petat. & cap. finali, verb. ipso iure, de offic. deleg. in 6. & dict. cap. cùm venisset, verb. polta egerit. Et ibi Hostiensis paulo post principium. Ioann. Andreas numero 10. Anton. num. penultimo. Cardia, num. vñico. versic. in glossa 2. Abbas num. 2. Imola num. 2. Baldus num. 1. versic. sed contra. Felin. num. 3. versi. in eadem glossa.

Bellemera num. 4. & 5. idem Hostiensis. c. licet vndique. num. 4. fine, de offic. deleg. & ibi Ioann. Andre. num. 19. Cardin. quartio. 12. Imola fine. Bellmera num. 1. 4. idem Imola cap. gratian. num. 5. codem tit. vbi Felinus fine. Decius in noua editione. nu. 3. & Idem Cardin. cap. relatum, in fine, codem tit. idem D. cius. cap. si duobus, in noua editione. num. 3. de apollata. Idem Ancharranus cap. penultimo. num. 3. notabilis 3. de offic. deleg. §. & qualiter. nu. 11. vers. vel recessus. Et in hanc partem magis inclinat licet dubius idemmet Innocentius, d. c. cùm venisset. num. 1. addens salte constare posse ex partium consensu iurisdictionem huius delegati prorogari.

40. At tenendum est tanquam verissimum expirare ipso iure. Probatur ex c. fin. vers. officium, de offic. deleg. in 6. ibi: *Officium autem conservatorum ipso iure quod non caput a negotio, per obitum cōcedentis volumus expirare.* Et cap. si cui nulla, de probend. in 6. ibi: *Expirat omnino, si concedens re integrâ morietur.* Praterea, quia multa sunt iuri significativa expirare iurisdictionem ipso facto. Nullam enim de partis exceptione mentionem faciunt. Ut cap. gratian. cap. licet vndique, de offic. deleg. Et nulli ius apertere dicit oppositum. Nec obstant in contraria adducta nume. præcedenti. Quia codem cap. penultimum fuit exceptum, & appellatum, ut evitaretur grauamen factum, ac non dicitur ibi id suffit necessarium. Ad cap. cùm venisset, de testib. & artif. dic solū ibi tolli appellationem. Ut patet ibi: *No appellatio.* Non enim poterat pars impedit confirmationem sententie innitens appellationi, vt potè, que illi renuntiaret facto suo, agens post appellationem coram iudice a quo appellarat. At poterat nullitas via ita tueri aduersus sententiam. Ad tertium dic, licet iurisdictio imprimatur à tēpore presentationis scripti, at eam non esse efficaciam radicatum in delegato, donec vti ea coperit: ac proinde ante illius usum pendere eius durationem à iurisdictione delegantis, quæ eius morte extinguitur. Et ideo hanc sententiam tuentur Glossa, l. penultima, verb. ignorassent. ff. sic certum petat. & cap. finali, verb. ipso iure, de offic. deleg. in 6. & dict. cap. cùm venisset, verb. polta egerit. Et ibi Hostiensis paulo post principium. Ioann. Andreas numero 10. Anton. num. penultimo. Cardia, num. vñico. versic. in glossa 2. Abbas num. 2. Imola num. 2. Baldus num. 1. versic. sed contra. Felin. num. 3. versi. in eadem glossa.

41. Hinc deducitur, mortuo delegante re integrâ minime posse delegatum in causa procedere, & si partes consenserint, nec valere processum. Quia cùm eius iurisdictio omnino extincta sit, nequit ex partium cōsenso prorogari. Consensus enim, hic nequit cum iudicem constituisse, qui iudex non est, priuatorum. C. de iurisdictione omnia iudic. Sic docent Glossa cap. cùm venisset, verb. polta egerit, de testib. & artif. Et ibi Hostiensis paulo post principium. Ioann. Andre. num. 10. Baldus num. 1. Cardin. num. vñico. versic. in glossa 2. Imola num. 3. Bellmera num. 4. & 5. Decius cap. gratian. in noua editione num. 3. 6. de offic. deleg. & ibi Felin. fine. Ancharranus cap. penultimo. num. 3. notabilis 3. de offic. deleg. in 6. & ibi Francus num. 3. Bartholom. Socinus. l. more. num. 72. ff. de iurisdictio. omn. iudic. & ibi Paulus num. 11. Decius num. 13. Iason num. 7. & fine. Cacialupus num. 3. 2.

Tandem, regula tradita, vt iurisdictio delegata percat morte delegantis re integrâ, temperatur tripliciter. Primo, vt intellegatur quando datur noua potestas ad actum per illam commissionem, ita vt in exercitu, actus gerat mandatarius vicem mandantis: quando enim non datus noua potestas, sed excitatur antiqua, nō expirat. 42.

Quippe non militat ratio in textu assi-
gnata. Ut si discordia inter partes orta su-
per gratiam facta, impetratur iudex, perit ei-
us iurisdictio morte delegantis re integrar.
Ita citato Paulo Dominicus ibi n. 6. Fra-
necus num. 4. Nec procedit, quando datur
exequitor super gratia facienda. Ut si ma-
darur dari alicui beneficium dato iudice
exequitore, ut conferat. Quia textus ex-
pelle dicit, super gratia facta. Item, quia
etiam gratia facienda perit morte con-
cedentis re integrar. (vt dicimus n. 64.) ne-
dam potestis exequitorum. Sic Francus ibi
num. 4. Et multis etatis Antonius Gabriel
dicit. conclusion. t. num. 5. At si exequi-
tor illi ceperat vii ante mortem Pontificis
concedentis, conculerat enim beneficiu-
m; licet nondum exequitor sequitur sic,
poterit exequi mortuo Pontifice: ac im-
pedientes excommunicare. Cum enim res
non esset integrar, minime cessat eius iuri-
dictio. Sic relato Lips. Dominicus ibi si-
ne. Francus num. 2. Tandem nec procedit
in iudicibus priuilegiorum conferutorum
bus. Quippe eorum potestas expirat mor-
te concedentis re integrar. Ut constat ex. c.
finali, de offic. deleg. in 6. Etraano est q
ideo statutum sit potestam exequitorum
ad gratiam factam non expirare morte con-
cedentis re integrar, ne gratia reddetur
inutilis. At etiam expirante cōseruatorum
potestate non redduntur priuilegia ini-
tia. Item, quia horum conferutorum po-
testas non est accessoria ad priuilegia ipsa.
Cū ex priuilegijs agere quis possit, &
expire sine conferatore. Sic docet Glos-
sa dicit. cap. finali. verb. expirare. Ioann. An-
dræas dicit. cap. si super gratia. num. 1. & ibi
Dominicus num. 4. Francus num. 5. Ange-
lus. l. & quia. num. 3. ff. de iuris. iudi.
Gygas de pensionibus. quest. 91. num. 5.
Antonius Gabriel dicit. concl. t. num. 16.
Quanvis minus bene tenet contrariū Ar-
chidiac. d. cap. finali. in fine.

Vlcanū temperatur, nisi ea potestas de-
legata sit commissa nomine dignitatis co-
mitenti. Ut si Pontifex dicat, sedes Apo-
stolica tibi comnitit, vel alijs verbis, quia
non à persona, sed à dignitate commiten-
tis delegationem proficii denorent. (De-
quibus verbis dicimus num. 46. 61. 62. &
63.) Tunc enim non expirabit delegatio
morte delegatis re integrar. Ratio est, quia
cum dignitas nunquam perat, nec eius iuri-
dictio. cap. si gratio se, derscript. in 6.
sed eadem profici sit in successore, cellabit

ratio tradita num. 30. ob quam potestas de-
legata perit morte delegantis re integrar.
Et confirmatur, quia ob hanc rationē non
perit morte ipsius delegati, potestas sub
sua dignitatis nomine illi commissa, sed
transit ad successorem. Quod dignitas cui
conceditur permaneat mortua persona.
Ergo similiernon perit morte delegan-
tis sub dignitatis sua nomine, quantumvis
res sint integrar, quia dignitas delegans ma-
net persona cui inherebat defuncta. Quod
si obijcas, semper Pontificem & quoque
pralatos delegare nomine dignitatis,
quia tantum privati delegare negarent.
Die rationē delegandi semper illa di-
gnitatem, at concedentis non semper es-
se dignitatē, vt abstrahit à persona, sed
ali quando vt coherentem personam, & tuc
quia moritur cum persona, non est con-
cessio perpetua aliquando vera vt à per-
sona abstrahit. & tunc quis mortua persona
durat, durabit quo que delegatio. Quod
si iterum obijcas cap. ne aliqui, de heret.
in 6. dici officium Inquisitorum à Sede A-
postolica commissum non expirare re in-
tegra morte concedentis: idque esse spe-
ciale fuore fidei. Die cum Decio statim
allegado sumi ibi Apostolicam. Sedem pro
Pontificis persona. Et ita hanc iurisdictio-
nem tradunnt Antoni. cap. relatum. num. 10.
verbi. tractat etiam, de offic. deleg. & ibi
Abb. num. 3. cap. licet vndiq. n. 7. &c. e.
quoniam Abbas. num. 8. eodem tit. vbi Car-
din. n. 3. oppositione s. & q. s. sit Berolin.
90. Imola n. 6. & c. gratum. n. 5. versi. se-
cundo, eodem tit. Dominicus. c. quanvis,
in fine, eodem tit. in 6. & ibi citato Lapo
Francus in fine. Fictus. cap. pastoralis. 3.
quoniam. n. 3. fallentia. 5. de rescript. Bal-
du. l. more, in prima legatura. q. 3. num. 15. ff.
de iurisdict. omn. iudic. & ibi Decius num.
17. Alex. n. 9. Barthol. Socin. n. 36. Iaco-
binus in 1. legatura. n. 13. Cacialupus. n.
37. Couart. 4. pract. cap. 11. n. 2. fin. Nauar.
summa Hispana. c. 27. num. 264. Quoniam
Bellemera. d. cap. licet vndiq. num. 14. non
admittat ex parte delegatis distinctionem
hanc, an nomine persona, an potius nomi-
ne dignitatis delegat. Sed illi credendum
non est. Hoc temperant Alex. ibidem, & Bar-
tholom. Socinus n. 60. relato Salicero, vt
intelligatur quando sic delegat Princeps,
alios enim inferiores sunt non posse con-
cedere iurisdictionem delegatam perpe-
tuam. Quod quidem admitto loquendo
de iurisdictione contentioſa nā posse gra-

tiosam,

tiosam, qualis est ad audiendas confessio-
nes, & dispensandum, dicimus num. 71. &
sequentib. 15. At si contentioſam cōcedant
inferiores ad aliquā causam etiam sub no-
mine persone, & tempore mortis conce-
derent res non est integrar, non expirabit
ta iurisdictio. Quia textus relati num. 30.
& Docto. hoc tradunt vniuersaliter de
iurisdictione delegata.

Dubitari iacet merito potest, an com-
missiones cōcessae ordinariis in forma cō-
muni ad dispensandum in matrimonij im-
pedientis, alijs rebus, cōfessū facta
à Pontifice sub dignitatis propria nomine.
Id enim videtur suaderi. Quod Pontifex
exprimat nomen proprium, & dignitatis,
sic dicens. Clemens Episcopus. vbi
nomen proprium p̄ponit. Quid esse
indicium commissionis nomine persone
facta testantur multi (vt diximus disp. pr̄
cedenti num. 18). Et postea in petitione.
Nob̄ suppl. cari facerant. Et in commissione
sic dicitur. Nos igit̄ būismodi supplicatio-
nibus inclinati, discretiō ius committimus.
Quā omnia verba denotant nomine per-
sona cōmissionem hieri. Quippe proto-
mina, nos, & vos, simpliciter prolatā à per-
sona constituta in dignitate, referuntur in
dubio magis ad personam, quam ad digni-
tatem; & idem est alijs quibuscunq; verbis
dubijs. Vt docent colligentes ex cap. lite-
ris, de rescript. Anch. ibi num. 1. notabili
Barbarus num. 30. 31. Decianus confil.
57. n. 51. & 52. vol. 2. Barbarus. l. quia tale 14.
n. 4. fine. ff. soluto matrim. Et idem do-
cer quoties est dubium. Abb. cap. relatum
num. 3. de offic. deleg. & cap. licet vndiq.
num. 7. eodem tit. ait in dubio velle Ponti-
ficem committere nomine persona, & si
nomine dignitatis exprimat. Vnde hodie in
quit, communiter Pontifex p̄mittit no-
men proprium, dicens. Martinus Episco-
pus. Et Cour. q. pract. cap. 11. n. 2. fine,
ait nunquā cōfieri delegationem nomine
dignitatis factam, vt non p̄reat morte de-
legatis re integrar, nisi expressim solius dig-
nitatis nomen foret ascriptū. Atq; i pro-
prijs terminis hanc partem tuentur Hosti.
cap. quoniam Abbas n. 9. de offic. deleg.
& ibi Ioan. Andr. n. 5. Anton. num. 13. Car-
dinalis op̄positione s. Imola n. 6. vbi aiut
nunquā Pontificem delegare nomine dig-
nitatis, sed nomine persona. Et redditur ra-
tionem, quod semper incipient rescripta à
nomine persona Pape.

Demum id obseruandum est. Dum di-
citur mandatum non expirare morte man-
dantis,

At certum esse arbitror hos commissio-
nes nomine Pontificis fieri, & non nomi-
ne dignitatis. Quid probatur destruendo
fundamenta contraria. Primo, quia in ipsa
petitione sit mentis persona Papa, & ab
ipsa petitur ibi. Quare nō ē humiliiter suppli-
care fecerint. Et tantū narrat Pontifex non
posse dispensari absq; Sedis Apostolice au-
thoritate. Secundo, quia esto peteretur à
Sede Apostolica, intentione est clara non
constituenda differentia inter Sedem A-
postolicam, & Pontificem, sed perinde
est ac petere à Clementi VIII. Pon-
tifice. Tertio, quia contrarium non colligi-
tur ex illis verbis. authoritate nostra dispen-
ses. Quia expressis cap. si cui nulla, de pra-
bed. in 6. dicitur si aliqui auctoritate A po-